

**Факультет соціології
та управління**

Якісні методи соціального прогнозування

Розробник курсу: к.соц.н.,
доцент кафедри соціології
Пилипенко Яна Сергіївна

Навчальна структура курсу

01

Теоретичні основи

Вивчення фундаментальних принципів соціального прогнозування.

03

Практичні завдання

Розробка прогнозів для реальних соціальних проблем та сценаріїв.

Курс побудований таким чином, щоб студенти могли не тільки засвоїти теорію, але й отримати практичні навички, необхідні для ефективного соціального прогнозування.

02

Опанування методів

Практичне освоєння Делфі, консенсусу, кейс-стаді та інших якісних методів.

04

Сучасні дослідження

Аналіз актуальних кейсів та досліджень з України та світу.

Що таке соціальне прогнозування?

Передбачення майбутнього

Систематичний аналіз та передбачення майбутніх соціальних явищ і процесів.

Складність суспільства

Врахування динаміки людської поведінки та комплексних суспільних змін.

Стратегічне планування

Критично важливе для ефективного планування соціальної політики та сталого розвитку.

Якісний підхід у прогнозуванні

Якісний підхід базується на експертній думці, інтуїції та досвіді фахівців.

Він є особливо корисним, коли бракує кількісних даних або у складних, динамічних соціальних контекстах, де нюанси та глибина розуміння мають вирішальне значення.

- **Базується на:** Експертній думці, інтуїції та досвіді.
- **Методи:** Сценарний підхід, Делфі-метод, метод експертних оцінок.
- **Корисний для:** Нестачі кількісних даних або складних соціальних контекстів.

Основні якісні методи прогнозування

Метод Делфі

Серія анонімних опитувань експертів у кілька раундів для досягнення консенсусу.

Експертні оцінки

Систематичне отримання та аналіз суджень фахівців щодо майбутніх подій.

Фокус-групи

Дискусії в малих групах для виявлення глибинних думок та ставлень.

Сценарне моделювання

Розробка кількох альтернативних майбутніх сценаріїв та їх наслідків.

Практичне застосування в соціальній роботі

Потреби громади

Визначення актуальних та майбутніх потреб громади на основі якісних прогнозів.

Планування програм

Розробка та планування ефективних соціальних програм із урахуванням майбутніх викликів.

Адаптивність служб

Підвищення адаптивності соціальних служб до непередбачуваних змін у суспільстві.

Переваги якісних методів

Гнучкість у складних системах

Ідеально підходять для прогнозування в умовах високої невизначеності та швидких змін.

Людський фактор

Врахування інтуїції, досвіду та суб'єктивних суджень, що недоступно для кількісних моделей.

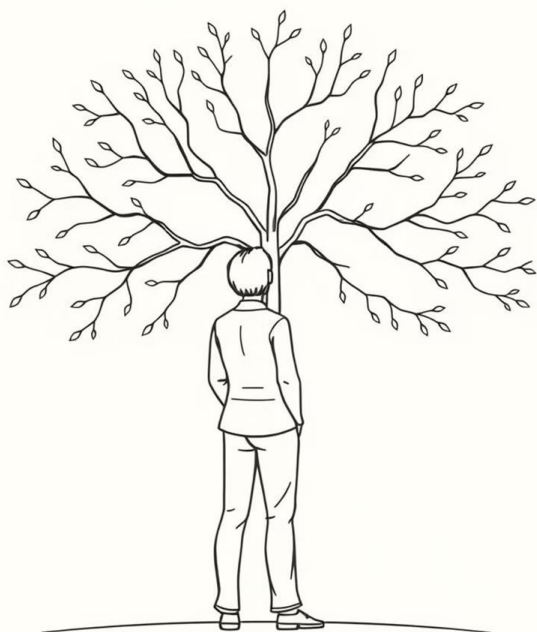

Прогнозування нових явищ

Дозволяють передбачати абсолютно нові тенденції та події, які ще не мають статистичної бази.

Обмеження та виклики

Суб'єктивність та упередження

Існує ризик впливу особистих думок та необ'єктивних суджень експертів.

Ретельний відбір експертів

Критично важливо забезпечити високу кваліфікацію та незалежність учасників прогнозування.

Комбінація з кількісними методами

Для підвищення точності та обґрунтованості результатів часто необхідне поєднання з даними.

Чому це важливо для майбутніх соціальних працівників?

Соціальне прогнозування допомагає передбачати зміни та ефективно реагувати.

Розвиток компетенцій у прогнозуванні підвищує професійну цінність.

Ваша експертність — найцінніший ресурс у прогнозуванні!

